

De ontwikkelingen aan boord van de *Stad Amsterdam*, inclusief de verrichtingen van microbiologe **Anna Gorbushina**, worden nauwlettend gevolgd door onze man ter plaatse.

DOOR MARTEN MINKEMA

AAN boord van de *Stad Amsterdam* is het inmiddels net een klein dorp. Iemand laat een brood de bakvorm uitrijzen: fotootje. Iemand laat zich complimenteus uit over de andere sekse: roddeltje. En niemand lijkt zich van het gevaar bewust. Want dat is er. We varen van de Canarische naar de Kaapverdische Eilanden en benedendeks gaat het over de voortgang, montage en reacties op de eerste aflevering van de *Beagle*. 'Geen zonnebrillen meer

in beeld!', mailt de gids-redactie. 'Dat is herfst-nijd!', reageert Lex Runderkamp. De zon schijnt ongenadig fel. De watertemperatuur is 29 graden en links en rechts van het schip scheren scholen vliegende vissen rakelings boven de golven, als zilveren steentjes die ketsen over het wateroppervlak. Als je goed luistert hoor je hun gespetter, maar meestal wordt dat overstemd door de werkgeluiden aan dek. Onophoudelijk klinkt het wegschrapen van oude laklagen, geschuur en gefrees. De lange reis maakt het mogelijk voor de *crew* om het schip helemaal op te poetsen voor Sail Amsterdam volgend jaar. Toch heeft deze clipper alle potentie om dadelijk als een mottige *Vliegende Hollander* over de oceanen te dolen. Daar is niet

Beagleberichten (3)

Vers gevangen zand kan voor nieuwe inzichten zorgen

veel voor nodig. Bijvoorbeeld een falende internetverbinding zoals nu.

Vluchtelingen

De zeilen zitten het satelliet signaal in de weg en daarom moet het schip tijdelijk de koers verleggen, richting Afrikaanse kust. En dat zolang het duurt om een uitzending omhoog te stralen naar Hilversum. Wat de kans groter maakt op een ontmoeting met een bootje vol vluchtelingen. Want deze route is de A1 voor bootvluchtelingen vanaf de West-Afrikaanse kust, waar jaarlijks tienduizend asielzoekers overheen dobberen. De kans dat we zo'n schuitje tegenkomen is dus groot. En wat dan?

Sommige vrachtaarders varen snel door, want je komt geen haven meer in met bootvluchtelingen aan boord. En dat betekent faillissement. Onze eerste stuurman Terry van Kampen: 'We moeten natuurlijk helpen, die mensen aan boord nemen.' Kapitein Richard Slootweg: 'Het zou een ramp zijn. Ik zou meteen bellen naar Nederland.' En dan de toestanden aan boord: het behandelen van de uitdroging, de triage, de quarantaine van tbc-lijdende. Voor het vluchtelingenprobleem zelf is het natuurlijk een zegen. Een schip vol journalisten, die samen met tientallen gasten gevangen zitten in een onmogelijke situatie. Pingpongend op de zee als een bal in een flipperkast zonder uitgang en met alle tijd en techniek om daarover te berichten. Dat zou pas internationale belangstelling wekken, de discussie voeden tussen sociaal-darwinisten en wereldverbeteraars en wie weet uiteindelijk mensenlevens redden. En het zou dit hele *Beagle*-project kapotmaken. Slootweg heeft al moeite met het idee. 'Ach, schrijf er maar niet over.'

Maar toch, er zijn ook mensen aan boord die snakken naar leven uit Afrika.

Het zijn twee microbiologen die het schip verkennen met steriele plastic handschoenen. Ze hanteren buisjes, kwekschaaltjes en vellen zilverpapier om zand en stof op te vangen dat hopelijk komt overwaaien uit de Sahara. Anna Gorbushina en William Broughton hebben zelfs een kruimeldief meegenomen om bovenin de mast te laten zuigen tijdens een zandstorm. Vers gevangen zand zou voor nieuwe inzichten zorgen en vol goede moed projecteert Gorbushina een recente weerkaart met de beamer. Te zien is hoe grote hoeveelheden Afrikaans zand in beweging komen, onze kant op. Onderweg kan ons schip zomaar een kilo stof afsnoepen en daarvan moeten we tien gram weten op te vangen. Dat moet toch lukken. Maar helaas, dag na dag blijft de lucht kraakhelder.

En geen bootje te zien.

We komen aan in de haven van Praia, hoofdstad van Kaapverdië. Gorbushina wijst naar de kade. Die ziet geel van het Saharazand. 'Allemaal onbruikbaar,' constateert ze spijtig, 'want niet meer steriel door alle voetstappen en containers die hier staan.' De biologen moeten morgen terug naar Berlijn. Ze laten een kartonnen doos achter met alle steriele spullen en instructies. Misschien kunnen wij later hun zandhonger stillen.

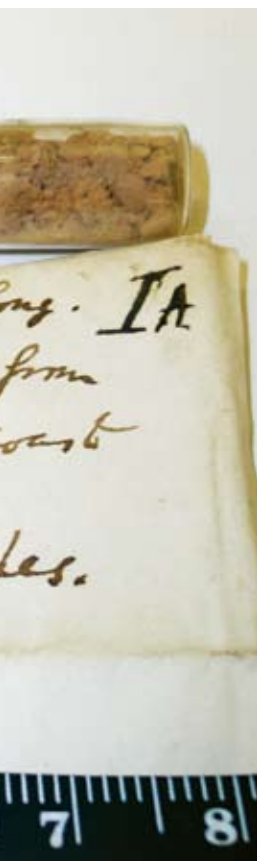
Beagle, in het voetspoor van Darwin Afl. 4: Darwins blik

- ▶ ZONDAG, NEDERLAND 2, 21.10-21.50 UUR
- ▶ WOENSDAG, CANVAS, 20.40-21.15 UUR

Villa VPRO: Noorderlicht. Het Beaglehoekje

- ▶ VRIJDAG, RADIO 1, 15.25-15.40 UUR

▷ beagle.vpro.nl

ELMAR VEERMAN